

WINOB-DOSSIER

West-Vlaams Informatienetwerk van Openbare Bibliotheken

Commerciële Luisterboeken

Redactie: Annelies Vandekerckhove

Eindredactie: Stefaan Froyman

Inhoud

Inleiding	3
1 Omschrijving	4
2 De geschiedenis van het audioboek	4
2.1 Ontstaan	4
2.2 Cassettes.....	5
2.3 DAISY	5
2.4 Podcasting	6
3 Uitgevers / leveranciers.....	6
4 Internetsites	8
5 Speciale ontwikkelingen.....	10
6 Initiatieven	11
7 Interessant eindwerk	11

Inleiding

Leesplezier zonder papier ...

Luisterboeken zijn populier en niet meer weg te denken in de VS, Engeland en Duitsland. Daarom is het interessant om informatie hierover te bundelen.

In de file, in het ziekenhuis, op reis in de auto of het vliegtuig lekker luisteren naar de spannendste thrillers, literaire werken, hoorcolleges of kinderboeken ...

Een luisterboek geeft je de kans om in deze hectische tijden toch nog even een boekje mee te pikken.

1 Omschrijving

Een luisterboek is een digitale geluidsopname van een voorgelezen boek. In het commerciële verkeer wordt een luisterboek uitgebracht op cd of als bestand dat na betaling van het internet kan worden gedownload. Daarnaast zijn er op het internet bestanden in omloop die gratis gedownload kunnen worden, meestal in MP3-formaat.

Luisterboeken zijn zeer geschikt voor mensen met een visuele handicap, dyslexie of voor wie niet lang een boek kan vasthouden.

Het verschil tussen een commercieel luisterboek en een daisyboek:

Een commercieel luisterboek bevat naast tekst ook dikwijls muziek en geluidseffecten. Daardoor hebben deze boeken dikwijls het karakter van een luisterspel. Nadeel van deze luisterboeken is dat er geen compressie toegepast werd, waardoor het boek verschillende schijfjes beslaat, in tegenstelling tot het daisyboek dat meestal op één schijfje past.

Uiteraard kan iedereen die zin heeft in een verhaaltje een luisterboek in de cd-speler steken ... Er is een uitgebreid aanbod van luisterboeken: thrillers, familieverhalen, hedendaagse literatuur, kinderboeken ... met andere woorden voor elk wat wils!

2 De geschiedenis van het audioboek

2.1 Ontstaan

Ongeveer 72 jaar geleden vond in Engeland het eerste luisterboek zijn weg naar een blinde luisteraar. Sindsdien zijn miljoenen luisterboeken dezelfde weg gegaan.

Het Royal National Institute for the Blind (RNIB) begon met het uitgeven van gesproken boeken op langspeelplaten in de jaren twintig, lang voor de eerste muziek-lp het licht zag.

Het RNIB besloot tot het uitgeven van gesproken boeken naar aanleiding van de vele soldaten die na hun terugkeer uit de Eerste Wereldoorlog blind waren geworden door oorlogsverwondingen. Veel van deze soldaten vonden het te moeilijk om nog braille te leren.

Al in 1920 experimenteerde het RNIB met verschillende formaten en in 1926 begon het gebruik te maken van langspeelplaten die op een grammofoon konden worden afgespeeld. Het is niet onwaarschijnlijk dat de muziek-lp een afgeleide is van de eerste luisterboeken.

Toch duurde het tot de jaren dertig voor de Talking Book Service werd gelanceerd. In 1936 beschikte de service over twee boeken op plaat. De boeken stonden op 30 cm-platen die afgespeeld werden op 24 toeren. Dit betekende dat er 25 minuten konden worden opgenomen op een kant, en een gemiddeld boek besloeg dan ook zo'n tien platen.

In 1940 werd de studio van de dienst gebombardeerd en een tijdelijke studio onderging een maand later hetzelfde lot. Hierdoor moest de productie van gesproken boeken worden stilgelegd. Maar het RNIB onderhield goede contacten met de American Foundation for the Blind (AFB), die ook audioboeken maakte. De AFB stuurde een half miljoen grammofoonnaalden aan het RNIB als oorlogsondersteuning. Deze zending ging verloren tijdens bombardementen van de Londense havens. Een tweede zending bereikte zijn bestemming wel.

Ter verduidelijking, de naald die op de latere grammofoon wordt gebruikt voor weergave, had in de beginjaren van de langspeelplaat ook de taak om de plaat te schrijven.

2.2 Cassettes

In 1960 begon het RNIB gesproken boeken uit te geven op cassettes. Die waren echter nog zo groot dat ze niet meer per post konden worden verstuurd en apart werden afgeleverd. Deze cassettes bevatten enkele uren tekst op verschillende sporen. Iedereen herinnert zich nog wel de zogenaamde '4tracks's'. Hoewel de nieuwe techniek duizenden VIP's in staat stelde naar boeken te luisteren, was de kwaliteit matig en de apparatuur gevoelig voor storingen en vervuiling. De 'compact cassette' maakte bezorging door de brievenbus weer mogelijk, maar de kwaliteit bleef ondermaats.

2.3 DAISY

Dit leidde eind jaren negentig tot de introductie van gesproken boeken op cd, in een speciaal formaat: DAISY. Het DAISY-boek is inmiddels ook tot andere landen doorgedrongen en maakt het mogelijk niet alleen gesproken boeken te kunnen beluisteren, maar ook te bladeren in de boeken en bladwijzers aan te brengen. Daarbij is de kwaliteit vele malen beter dan de op cassette uitgebrachte boeken.

In eerste instantie was er een beperkt aantal afspelers voor DAISY-boeken beschikbaar, maar inmiddels zijn kleine, draagbare spelers in omloop die het mogelijk maken om het audioboek overal te kunnen beluisteren: op de fiets, aan het strand, in de trein ...

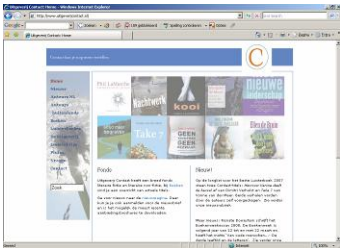

2.4 Podcasting

Omdat DAISY-boeken vaak gebruik maken van een audiocompressietechniek bekend als MP3, is het inmiddels ook mogelijk om luisterboeken op de iPod te beluisteren.

Een techniek met de naam 'podcasting' maakt het mogelijk om boeken of delen ervan als geluidsbestand via het internet te versturen en door middel van eenvoudige software over te zetten naar de mp3-speler van je keus. Je kunt de bestanden ook gewoon via de geluidskaart van je computer afspelen.

De opkomst van podcasting, de vergrote belangstelling voor het gesproken boek en het toenemend gemak waarmee ook mensen met een leeshandicap gebruik weten te maken van de moderne computertechnologie, voorspellen een mooie toekomst voor het audioboek.

3 Uitgevers / Leveranciers

Uitgever / Leverancier	Website / Informatie
<p>Contact</p> 	<p>www.uitgeverijcontact.nl</p> <p>Keizersgracht 205 10165 DS Amsterdam Pustbus 218 1000 AC Amsterdam</p> <p>T + 31 (0) 20 53 52 535 F + 31 (0) 20 53 52 549</p>
<p>Cossee</p> 	<p>www.cossee.com</p> <p>Uitgeverij Cossee BV Kerkstraat 361 1017 HW Amsterdam</p> <p>T + 31 (0) 20 52 89 911 F + 31 (0) 20 52 89 912 E info@cossee.com</p>
<p>CVPublishing</p> 	<p>www.spraak-makend.nl</p> <p>Industrieweg 27 3762 EH Soest</p> <p>T + 31 (0) 35 60 98 150</p>

De Bezige Bij

www.debezigebij.nl

Van Miereveldstraat 1
1071 DW Amsterdam

Postbus 75184
1070 AD Amsterdam

T + 31 (0) 20 305 98 10

F + 31 (0) 20 305 98 24

E info@debezigebij.nl

Home Academy

www.home-academy.nl

Home Academy Publishers
President Kennedylaan 19
2517 JK Den Haag
2502 CC Den Haag

T + 31 (0) 70 360 76 13

E info@home-academy.nl

Hoorspelfabriek

www.hoorspelfabriek.nl

De HoorSpelFabriek
Marlies Cordia & Vibeke von Saher

Postbus 28
3632 ZR Loenen

T + 31 (0) 29 42 37 304

E info@hoorspelfabriek.nl

<p>Rubinstein</p> 	<p>www.rubinstein.nl</p> <p>Prinseneiland 43 1013 LL Amsterdam – NL</p> <p>T + 31 (0) 20 42 00 772 E info@rubinstein.nl</p>
<p>Uitgeverij Booxz</p> 	<p>http://www.luisterverhalen.eu/</p> <p>Rodeschuurderwegje 37 3853 LR Ermelo, Nederland</p> <p>T + 31 (0) 34 15 59 471</p>
<p>Read & view</p> 	<p>www.readandview.nl</p> <p>Edisonstraat 90 7006 RE Doetinchem Nederland</p> <p>T + 31 (0) 31 43 95 664 E info@readview.nl</p>

4 Internetsites

Op internet zijn twee soorten gesproken boeken te vinden: de e-books en de gesproken boeken. E-books zijn digitale boeken. Die kunt u door de computer laten voorlezen, als daar een voorleesstem op geïnstalleerd is.

Audiobooks of gesproken boeken zijn boeken die integraal worden voorgelezen.

E-books en audiobooks zijn soms gratis te downloaden en soms moet ervoor betaald worden. Klassiekers en oudere boeken zijn vaak gratis. Voor nieuwere uitgaven moet betaald worden.

Hieronder volgt een overzicht van de beste sites.

- www.luisterboeken.nl

- www.voorlezer.net

- www.luisterboekenplein.nl

- www.luisterrijk.nl

- www.luil lekkerlezen.nl

▪

- www.123luisterboek.nl

- <http://www.luistervink.nl>

5 Speciale ontwikkelingen

Luisterboeken zijn populair. Read & view speelt in op deze ontwikkeling en lanceert *luisterkado!*

Luisterkado biedt u de mogelijkheid om iemand op een originele en feestelijke manier te verrassen met een luisterboek naar keuze.

Het geheel bestaat uit een luxe verpakking met daarin een CD met diverse luisterfragmenten van populaire luisterboeken. Daarnaast bevat het een persoonlijke code waarmee op luisterkado.nl uit een collectie van honderden titels een luisterboek kan worden uitgezocht.

6 Initiatieven

De week van het luisterboek in Nederland.

Tijdens deze week worden luisterboeken voor volwassenen tegen gereduceerd tarief uitgeleend, namelijk voor de halve prijs.

<http://www.weekvanhetluisterboek.nl/>

7 Interessant eindwerk

Onderstaand eindwerk is een goede bron voor meer informatie over het DAISY-boek:

'Het daisyboek – Een internationale standaard voor luisterboeken'
Scriptie geschreven door Baudaer Hans
Academiejaar 2005 – 2006

Het eindwerk is te raadplegen op de eindwerkendatabank, die gekoppeld is aan de site van de VVBAD op <http://doks.khk.be/libtheses/>